

Οι ελληνικές Αρχές δεν ερεύνησαν δολοφονίες δημοσιογράφων, λένε οργανώσεις ελευθερίας του Τύπου

Η ατιμωρησία στις περιπτώσεις του Σωκράτη Γκιόλια και του Γιώργου Καραϊβάζ υπογραμμίζει την υποβάθμιση της ελευθερίας του Τύπου στην Ελλάδα

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2023— Έναμοτίβο αδράνειας και ανεπαρκούς διερεύνησης από τις ελληνικές Αρχές στην υπόθεση της δολοφονίας του δημοσιογράφου Σωκράτη Γκιόλια το 2010, αποκαλύπτει η έρευνα που δημοσιεύθηκε σήμερα από τις οργανώσεις ελευθερίας του Τύπου **FreePressUnlimited**, Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων και Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα.

Η έκθεση «Ατιμωρησία στην Ευρώπη: Η αδιερεύνητη δολοφονία του δημοσιογράφου Σωκράτη Γκιόλια» αποκαλύπτει ότι καμία δημόσια αρχή δεν έχει λογοδοτήσει μέχρι σήμερα για τις ανακριτικές αποτυχίες, ενώ η ατιμωρησία στην υπόθεση συνεχίζεται. Τα ευρήματα αναδεικνύουν ισχυρές ομοιότητες με την πιο πρόσφατη δολοφονία του Έλληνα ρεπόρτερ Γιώργου Καραϊβάζ, στις 9 Απριλίου 2021. Ο Γκιόλιας, πρώην ραδιοφωνικός παραγωγός και τηλεοπτικός συντάκτης που ξεκίνησε το δημοφιλές blogtroktiko.gr, πυροβολήθηκε από δύο δράστες ντυμένους αστυνομικούς μπροστά στο σπίτι του, στις 19 Ιουλίου 2010. Η έρευνα που παρουσιάζεται πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ASaferWorldForTheTruth που έχει στόχο να διερευνά, να τεκμηριώνει και να επιδιώκει την απόδοση δικαιοσύνης για δολοφονημένους δημοσιογράφους.

«Δεκατρία χρόνια μετά τη δολοφονία, οι μάρτυρες συνεχίζουν να μη μιλούν λόγω φόβου», δήλωσε η Jasmijn de Zeeuw, ερευνήτρια της υπόθεσης για λογαριασμό της FreePressUnlimited. «Η συνεχιζόμενη ατιμωρησία για τις δολοφονίες δύο δημοσιογράφων είναι εμβληματική του γεγονότος ότι η προστασία των Ελλήνων δημοσιογράφων δεν αποτελεί προτεραιότητα».

«Η έρευνά μας καθιστά σαφή την αποτυχία των ελληνικών Αρχών να διερευνήσουν διεξοδικά τη δολοφονία του Σωκράτη Γκιόλια, υπογραμμίζοντας την πλήρη διάβρωση της ελευθερίας του Τύπου στην Ελλάδα», δήλωσε ο Attila Mong, εκπρόσωπος της Επιτροπής για την Προστασία των Δημοσιογράφων. «Προκειμένου να εδραιωθεί η εικόνα της χώρας ως φάρου της δημοκρατίας, οι ελληνικές Αρχές πρέπει να εφαρμόσουν άμεσα τις συστάσεις μας ώστε να αποδοθεί δικαιοσύνη στην υπόθεση του Γκιόλια».

«Η δολοφονία είναι ακραία μορφή λογοκρισίας, όπως έχει πει ο Ιρλανδός συγγραφέας George Bernard Shaw. Η ατιμώρητη δολοφονία ενός δημοσιογράφου έχει ως συνέπεια την επακόλουθη αυτολογοκρισία των ζώντων συναδέλφων του», είπε ο επικεφαλής του Γραφείου E.E. και Βαλκανίων των Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα. «Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της ελληνικής κυβέρνησης, υπάρχει λογοκρισία στην Ελλάδα. Και θα συνεχίσει να υπάρχει έως ότου αποδοθεί δικαιοσύνη για τις δολοφονίες του Σωκράτη Γκιόλια και του Γιώργου Καραϊβάζ».

Παρόλο που η τρομοκρατική οργάνωση Σέχτα Επαναστατών ανέλαβε δημοσίως την ευθύνη για τη δολοφονία, δεν έχουν απαγγελθεί ποτέ κατηγορίες. Το 2030 το έγκλημα παραγράφεται και οι Αρχές δεν θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να αποδώσουν ποινικές ευθύνες για τη δολοφονία σε κανέναν.

Μετά από ανάλυση καταθέσεων μαρτύρων, των φακέλων της υπόθεσης και ειδησεογραφικών αναφορών, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι πολλές από τις παραλείψεις στη διερεύνηση της δολοφονίας του Γκιόλια δεν διορθώθηκαν ποτέ – συμπεριλαμβανομένων γεγονότων που δημοσιεύθηκαν ήδη από το 2013.

Οι φάκελοι της υπόθεσης δείχνουν ότι οι αστυνομικές έρευνες εστίασαν κυρίως στο να επιβεβαιώσουν τις υποθέσεις που είχαν διατυπώσει τα ελληνικά ΜΜΕ. Φάκελοι τη υπόθεσης που εξέτασαν οι ερευνητές του ASaferWorldForTheTruth υποδεικνύουν ότι σημαντικά στοιχεία, όπως η σχέση του Γκιόλια με ανώτερο αξιωματούχο της αστυνομίας, ακόμα δεν έχουν διερευνηθεί επαρκώς. Η έκθεση υπογραμμίζει την έλλειψη διαφάνειας από πλευράς των Αρχών καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας, καθώς και το γεγονός ότι δεν φρόντιζαν να ενημερώνουν την οικογένεια του Σωκράτη σχετικά με την πρόοδο της ανάκρισης.

Επίσης, η έκθεση αναδεικνύει τη σημασία της υπόθεσης για την ασφάλεια των δημοσιογράφων στην Ελλάδα, η οποία κατατάσσεται τελευταία από όλα τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. στον Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου (PressFreedomIndex).

Δεκατρία χρόνια μετά τη δολοφονία, τόσο οι μάρτυρες όσο και οι δημοσιογράφοι που προσεγγίστηκαν στο πλαίσιο της διερεύνησης δήλωσαν ότι και μόνο το να συζητούν την υπόθεση ήταν επικίνδυνο, και κατά κανόνα αρνήθηκαν να μιλήσουν. Αυτή η επίδραση «φίμωσης» ήταν εμφανής και αμέσως μετά τη δολοφονία, όταν αυξήθηκε η ανησυχία για την ασφάλεια μεταξύ των δημοσιογράφων.

Η μακροχρόνια ατιμωρησία στην υπόθεση του Γκιόλια είναι ενδεικτική ενός μοτίβου ελλιπών ερευνητικών προτύπων που εφαρμόζονται σε υποθέσεις εγκλημάτων κατά Ελλήνων δημοσιογράφων, το οποίο επαναλήφθηκε στην πρόσφατη υπόθεση του Γιώργου Καραϊβάζ, ο οποίος δολοφονήθηκε στις 9 Απριλίου 2021. Η μη απόδοση δικαιοσύνης και στις δύο αυτές υποθέσεις έχει αποτρεπτικό, αποθαρρυντικό αντίκτυπο ("chilling effect") στο σύνολο του ελληνικού Τύπου.

Η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις για την ανεξάρτητη ανασκόπηση των λαθών που έγιναν στην ανάκριση, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί η ατιμωρησία και στις δύο υποθέσεις. Επίσης, καλεί την ελληνική κυβέρνηση να εξετάσει τις ανακριτικές πρακτικές της σε περιπτώσεις εγκλημάτων κατά δημοσιογράφων, και ζητάει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί την πρόοδο εφαρμογής των συστάσεων.

Σημειώσεις για συντάκτες:

Η πρωτοβουλία **ASaferWorldForTheTruth** αποτελεί συνεργασία μεταξύ της **FreePressUnlimited (FPU)**, των **Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα (RSF)** και της **Επιτροπής για την Προστασία των Δημοσιογράφων (CPJ)**. Ερευνούμε ανεξίχνιαστες υποθέσεις δολοφονιών με στόχο την απόδοση δικαιοσύνης σε εθνικό επίπεδο, και διοργανώνουμε το Λαϊκό Δικαστήριο για Δολοφονίες Δημοσιογράφων για να αναδείξουμε την υποχρέωση των κυβερνήσεων να προστατεύουν τους δημοσιογράφους και να ερευνούν όλες τις επιθέσεις εναντίον τους. Για να μάθετε περισσότερα για την πρωτοβουλία, επισκεφθείτε τον δικτυακό μας τόπο: <https://www.saferworldforthetruth.com/>.

Εκπρόσωποι διαθέσιμοι για συνεντεύξεις στα Ολλανδικά, τα Γαλλικά και τα Αγγλικά:

Free Press Unlimited (Άμστερνταμ): jdezeeuw@freepressunlimited.org

Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων (Νέα Υόρκη): press@cpj.org

Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα (Παρίσι): pszalai@rsf.org

Σχετικά με τις οργανώσεις:

Free Press Unlimited (FPU)

Η **FreePressUnlimited** είναι μια ΜΚΟ με έδρα το Άμστερνταμ (Ολλανδία), η οποία βοηθάει τους ντόπιους δημοσιογράφους σε περιοχές συρράξεων να παρέχουν στο κοινό τους ανεξάρτητες ειδήσεις και αξιόπιστες πληροφορίες. Υποστηρίζοντας τοπικούς επαγγελματίες των ΜΜΕ, η **FreePressUnlimited** επιδιώκει να ενισχύσει την εδραίωση ενός βιώσιμου, επαγγελματικού και διαφοροποιημένου τοπίου στα ΜΜΕ.

Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων (CPJ)

Η Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων είναι μια ανεξάρτητη μη κερδοσκοπική οργάνωση που προάγει την ελευθερία του Τύπου σε διεθνές επίπεδο και υπερασπίζεται το δικαίωμα των δημοσιογράφων να μεταδίδουν τις ειδήσεις με ασφάλεια και χωρίς τον φόβο των αντιποίνων.

Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα (RSF)

Οι Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα είναι μια ΜΚΟ με έδρα το Παρίσι, στη Γαλλία. Τα διεθνή παραρτήματά της, τα γραφεία της σε δέκα πόλεις, μεταξύ αυτών σε Βρυξέλλες, Ντακάρ, Ουάσιγκτον, Βερολίνο, Τύνιδα, Ρίο ντε Τζανέιρο, Ταϊπέι και Στοκχόλμη, και το δίκτυο ανταποκριτών της σε **130** χώρες, δίνουν στους **RSF** την ικανότητα να κινητοποιούν υποστηρικτές, να αμφισβητούν κυβερνήσεις, και να ασκούν επιρροή τόσο στην πρώτη γραμμή, όσο και στα υπουργεία και τις περιφέρειες όπου διαμορφώνονται τα πρότυπα και η νομοθεσία για τα ΜΜΕ και το διαδίκτυο.